

När träden savar

På våren när man ser att träd och buskar har fått blad, stora som musöron, då har vatten börjat dras från marken och förs genom ledningsvävnaderna från roten genom stammen och upp till knopparna ute på grenarna. Det sker under perioden april-maj-juni när marken inte längre är frusen och det kallas att träden savar. Saven består av vatten, socker, mineraler och antioxidanter. När träden savar går det lätt att lossa barken från en kvist för att göra en sälgpipa.

👉 Gör en sälgpipa 🎵

För att göra en visselpipa välj en 15 cm lång rak kvist av sälg eller rönn som båda har raka unga skott. De flesta träd har ganska bitter smak och sälg har svagast smak. Blåshålet görs i den smalaste änden av kvisten, alltså mot buskens topp. Annars spricker barken när den dras av.

Arbeta mot ett träunderlag. Kapa pinnen snett som ett munstycke (1). Gör ett V-format snitt in i veden (2) och ett ringskär enbart genom barken (3). Lossa barkbiten ovanför ringskåret (4) från veden genom att knacka kraftigt på barken runt om, gärna med ett runt föremål, exempelvis knivskaftet. Skär av en grund luftkanal från spetsen nedåt mot V-snittet i den yttre delen av veden (5). Skär därefter av pinnen vid V-snittet (6). Fukta ytterdelen i munnen och sätt försiktigt tillbaka den i det lösa, sköra barkröret (7). Blöt den barkade delen av pinnen och stick försiktigt in den i röret (8). Prova pipan. Genom att föra den nedre delen ut och in kan tonen höjas och sänkas.

◀ Den här sälgen savar inte riktigt än.

Kulturrutan

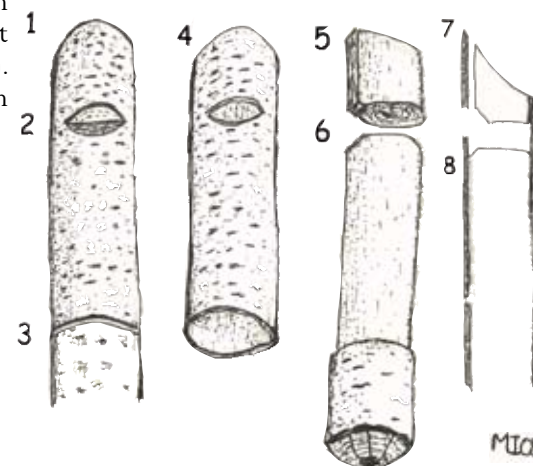
Sälgpipan

På stora sälppipor går det också att göra fingertoppshål som på en spilåpipa eller blockflöjt för att få olika toner. *Spilåpipa*, *spelpipa*, *spålapipa*, *låtapipa* är dialektala namn för en sorts flöjt med åtta hål i. Den här typen av instrument har rötter inom fäbodkulturen men har funnits i stora delar av landet.

◀ Sälgen har läderartade, ludna blad.

"Man får inte bryta kvistar i naturen utan markägarens tillstånd". Ur Allemansrätten

April 2009

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v. 14	30	31	Harald, Hervor 1	Gudmund, Ingemund 2	Ferdinand, Nanna 3	Marianne, Marlene 4	Irene, Irja 5
v. 15	Vilhelm, Helmi 6	Irma, Irmelin 7	Nadja, Tanja 8	Otto, Otilia 9	Ingvar, Ingvor 10	Ulf, Ylva 11 	Liv 12
v. 16	Artur, Douglas 13	Tiburtius 14	Olivia, Oliver 15 <i>Sista ansökningsdag till höstens kurser på universitet och högskolor</i>	Patrik, Patricia 16	Elias, Elis 17	Valdemar, Volmar 18	Olaus, Ola 19
v. 17	Amalia, Amelie 20 <i>Annandag påsk</i>	Anneli, Annika 21	Allan, Glenn 22	Georg, Göran 23	Vega 24	Markus 25	Teresia, Terese 26
v. 18	Engelbrekt 27	Ture, Tyra 28	Tyko 29	Mariana 30 Valborgsmässoafton Konungens födelsedag 	1	2	3

VINJETT BILD: BLÅSIPPOR